

НОВІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Цикл наукових праць: *Бауліна Т.В.* Інтелектуальний капітал: стратегічний ресурс трансформації національного господарства [Монографія]. — К.: МНТУ ім. Ю. Бугая, вид-во Вишемирський В.С., 2009. — 276 с.; *Бауліна Т.В.* Формування державної політики розвитку інноваційно-інтелектуальної сфери [Монографія]. — К.: МНТУ ім. Ю. Бугая, вид-во Вишемирський В.С., 2010. — 383 с.

Економічне зростання будь-якої країни в третьому тисячолітті неможливе без економічної безпеки. Процес її формування передбачає політичні, економічні, інформаційні, екологічні, інші заходи, це комплексне завдання. Успішно розв'язувати одне з найскладніших питань сучасного державотворення вдається завдяки високому рівню інтелектуалізації, інформатизації суспільства, у якому дедалі більшого значення набувають фундаментальні і прикладні дослідження, автоматизоване опрацювання інформації. У зовнішньому динамічному середовищі виникають нові вимоги до підтримки економічного зростання і безпеки, до своєчасного реагування на невизначеність, нестійкість умов функціонування, а також забезпечення розвитку в умовах дестабілізації економічного стану, важкопрогнозованих зовнішніх і внутрішніх факторів. Відтак перспективи економічному поступові дадуть становлення і формування інтелектуального капіталу держави як головного складника загальної економічної стратегії розвитку.

Науковою відповіддю на запити сьогодення у сфері модернізації національного господарства став цикл досліджень Т.В. Бауліної, проведених у таких напрямках: з'ясування причин переходу від індустріального суспільства до інтелектуально-інформаційного, а також становлення інтелектуальної економіки (на базі інформатизації суспільства); забезпечення цього процесу теоретико-концептуальними підходами до формування і реалізації державної програми у сфері використання інтелектуального капіталу; прогнозно-аналітичне оцінювання ефективності, дієвості сучасного інструментарію формування, розвитку, накопичення, використання інтелектуального капіталу.

Індивідуальний творчий підхід у рецензованих працях став відображенням використаних у сучасній академічній школі базових положень системно-комплексного, синергетичного, об'єктно-цільового теоретичних підходів до вивчення основних аспектів державної політики, її головних складників, процесів формування ін-

телектуального капіталу в контексті модернізації української економіки. У монографіях поєднано досвід виконання науково-прикладних досліджень у такій галузі науки, як економіка й управління національним господарством, із міждисциплінарними підходами до прогнозування наслідків реалізації нової державної політики, використання сучасних технологій стратегічного управління підприємствами, моделювання розвитку багатокомпонентних систем. У структурі обох книг автор чітко окреслила теоретико-методологічні засади, методичні основи, практичні рекомендації щодо реалізації державної політики у сфері розвитку інтелектуального капіталу; представила наукові основи механізму його формування; визначила його склад, структуру, функції в контексті забезпечення економічного прискорення; виклала принципи оригінальної інтегрованої концепції його ідентифікації.

У рецензованому циклі праць, присвячених науковим основам економіки й управління національним господарством, Т.В. Бауліна подає власне трактування гіпотез формування нелінійних коливальних систем зі збуреннями, запропонованих вітчизняними вченими, зокрема М.М. Боголюбовим, О.Б. Ликовою, Ю.О. Митропольським, М.Г. Чумаченком та ін. На основі інтегрованої концепції формування інтелектуального капіталу та його ідентифікації автор побудувала архітектуру інформаційного ресурсу для розроблення способів автоматизації цих складних процесів за допомогою комп'ютерної, а також телекомунікаційної техніки, яку можна застосовувати в будь-яких видах економічної діяльності.

Т.В. Бауліна чітко визначила базові положення теорії стратегічного управління

інтелектуальним капіталом у контексті його оновлення, які ґрунтуються на авторській інтегрованій методиці формування інтелектуального капіталу в умовах ресурсних обмежень і його ідентифікації, що забезпечує поступовий розвиток економічної системи завдяки залученню знань. Розроблено новий кваліметричний інструментарій дослідження дієвості державної політики в цій сфері, що містить універсальні модельні вирішення оцінювання/прогнозування, математичні, графічні просторові образи траєкторій розвитку української економіки в разі реалізації базових положень запропонованої концепції. Автор створила цільове програмне забезпечення для набору стратегій екзо- й ендоспрямованого розвитку держави.

У дослідженні Т.В. Бауліна приходиться до висновку, що економічна концепція розвитку держави повинна містити міждисциплінарні положення щодо трактування особливостей стратегічного потенціалу певного державного утворення, відмінного за природою формування інтелектуального капіталу, менталітету, генетичного виміру соціуму. Постає необхідність у визначенні специфіки формування, нарощування, використання інтелектуального капіталу національного господарства, у розробленні комплексу засобів для забезпечення його трансформаційного впливу на темпи економічного зростання в державі, конвергентних і суспільно-економічних коеволюційних процесів, які сприятимуть успішній реалізації стратегії модернізації української економіки.

М. ЖУК,
доктор економічних наук,
директор Банківського інституту
«Висока школа Праги»